

החודש הזה לכם ראש חודשים וגו'

ביאור בדרך אפשר

1 **נִיחַחַ רִיחַ הַגּוֹרֵם נַחֲת־רוּחַ לָהּ**, אַזִּי נַעֲשֶׂה עֲנֵן הַבְּרוּרִים כּו'.⁴⁴
 2 וּנְיִצּוֹת הַקְּדוּשָׁה שֶׁבְקִרְבָּנוֹת מִתְּבָרִים וְעוֹלָם לְקְדוּשָׁה. וְזֶהוּ "חֻכְמַת"
 3 **זֶה 'סֵדֶר קְדָשִׁים'**, כִּי כִדְבָרֵי הַזֹּהָר "בְּחֻכְמָה אֲתַבְּרִירו" ⁴⁵ עֲנֵין
 4 הַבְּרוּרִים הוּא בְּאִמְצַעוֹת הַחֻכְמָה (וְכךָ מִבּוֹאֵר ב'לְקוּטֵי תוֹרָה' לַאֲדַמְדָּר הַזֶּקֶן

5 (פֶּרֶשֶׁת וַיִּקְרָא): "וְעוֹד זֶשׁוּהוּ כַעֲנִין
 6 בְּחֻכְמָה אֲתַבְּרִירו הוּא הַמְּבָרָר
 7 כֹּל הַבְּרוּרִים לְהַפְרִיד הַטּוֹב מִן הָרַע.
 8 וְהֵנָּה עַל-דֶּרֶךְ-מִשַׁל הָאֲדָם הַמְּבָרָר
 9 אוֹכֵל מִתּוֹךְ פְּסוּלָת אוֹ הַפְּסוּלָת מִן
 10 הָאוֹכֵל הָרִי אֵין מִהוֹתוּ נִמְצָא בְּהַמְּתַבָּר
 11 כִּי-אִם רַק שֶׁעַל יָדוֹ נַעֲשֶׂה הַבְּרוּר. וְכֵן
 12 עַל-דֶּרֶךְ-מִשַׁל הַבְּרוּר שֶׁל הַגְּבִינָה מֵהַ
 13 שֶׁנִּבְרָר הָאוֹכֵל מִתּוֹךְ הַפְּסוּלָת דִּהְיִינוּ מִן
 14 הַקּוֹם וְמִי חָלַב וְנַעֲשֶׂה גְבִינָה וְהִינּוּ
 15 עַל-יָדֵי עוֹר הַקִּיבָה שְׁנוֹתָיִם בַּה כִּידוּע.
 16 וְהֵנָּה עֲצָמִיּוֹת הַטַּעַם שֶׁל עוֹר הַקִּיבָה
 17 אֵינוֹ נִמְצָא וְנִרְגַשׁ לֹא בְּהַגְּבִינָה וְלֹא
 18 בְּהַקּוֹם... אֶף-עַל-פִּי-כֵן הוּא פּוֹעֵל
 19 הַבְּרוּר שֶׁמִּתְּבָרָר הָאוֹכֵל מִהַפְּסוּלָת
 20 וְיִשְׁתַּנֵּה לְמַעֲלִיּוֹתָא. וְכֵן הוּא עֲנִין
 21 בְּחֻכְמָה אֲתַבְּרִירו שֶׁמְבָרָר הַבְּרוּרִים
 22 שִׁיחִיה נִפְרָד הַטּוֹב מִן הָרַע, מֵהַ
 23 שֶׁמְקוֹדֵם הִיחַ הַטּוֹב מְעוֹרֵב בְּרַע לְכֵן
 24 לֹא הִיחַ בּוֹ טַעַם עַל-דֶּרֶךְ-מִשַׁל וְעַל-יָדֵי
 25 הַחֻכְמָה נַעֲשֶׂה הַבְּרוּר וְיִפְרְדוּ הַסִּיגִים
 26 וְהַפְּסוּלָת אוֹ נִתְּגַלָּה הַטּוֹב כּו'. וְזֶהוּ גַם
 27 כֵּן עֲנִין הַמֶּלֶח שֶׁהַמֶּלֶח מִפְּלִיט הָרֵם מִן
 28 הַבֶּשֶׂר שֶׁמְבָרָר הַפְּסוּלָת מִן הָאוֹכֵל לְפִי
 29 שֶׁשׁוֹרְשׁוֹ מִגְּבִוּרוֹת דַּבְּאָא (בְּחִינַת
 30 הַחֻכְמָה נִקְרָאת 'אֲבָא' דְּבְּחֻכְמָה
 31 אֲתַבְּרִירו וְלִכֵּן אֶף שֶׁבַעֲצָמוֹ אֵין בּוֹ
 32 טַעַם, עִם כֹּל זֶה הוּא פּוֹעֵל טַעַם
 33 בְּהַבֶּשֶׂר. עַל-דֶּרֶךְ הַבְּרוּר וְטַעַם הַגְּבִינָה
 34 עַל-יָדֵי הַמַּחֲבֵךְ כּו'").

ביאור בדרך אפשר

1 (וַיְהִי בּוֹקֵר) עַל-דֶּרֶךְ מֵאֲמָר הוֹוֵהר קְלִיפָה קְדָמָה לְפָרִי⁴⁸, וְנִבְרָאָה
 2 לְפָנָיו אֶף שֶׁהַפָּרִי הוּא עֶקֶר הַמְּכֻבָּן וְהַקְּלִיפָה הִיא רַק טַפֵּל לְפָרִי
 3 (וּבְלְקוּטֵי תוֹרָה' מִבּוֹאֵר עַל כֵּן: "הֵנָּה נֹדַע שֶׁהַקְּלִיפָה קְדָמָה לְפָרִי. וְלֹא
 4 שֶׁהַקְּלִיפָה מִמֶּשׁ קְדָמָה לְפָרִי חֲסוּשְׁלוֹם אֲלֵא שֶׁהָאוֹר וְחַיּוֹת הַמְּלוּבֵשׁ בְּתוֹכוֹ
 5 בְּבַחֲנֵית גְּלוּת וְנַפֵּל שְׁמָה מִשְׁבִּירַת
 6 הַכֹּלִים, הֵנָּה הוּא מִמְּדֻרְגוֹת עֲלִיוֹנוֹת
 7 יוֹתֵר מִהַפָּרִי עֲצָמָה"). אֶף עַל-יָדֵי
 8 הַקְּרָבָנוֹת כְּבִית הַמְּקַדָּשׁ
 9 מִתְּגַלָּה הַפָּרִי, הַתּוֹכֵן וְהָאוֹר
 10 הַפְּנִימִי וְאֵיךְ שֶׁהַפָּרִי אֹר הַקְּדוּשָׁה
 11 הוּא הָעֶקֶר וְהַמְּטָרָה וְהַחֲכִלִית,
 12 וְהַקְּלִיפָה טַפְּלָה לוֹ, וְלִכֵּן
 13 הַלְּיָלָה הַמְּסַמֵּל אֶת הַקְּלִיפָה הוֹלֵךְ
 14 אַחֵר הַיּוֹם הַמְּסַמֵּל אֶת הַקְּדוּשָׁה,
 15 וְהַלִּילָה טַפֵּל לַיּוֹם.

1 **אוֹתָהּ עַל-גְּבִי הַמְּזֻבָּח לְרִיחַ נִיחַחַ לָהּ**, אַזִּי
 2 **נַעֲשֶׂה עֲנֵן הַבְּרוּרִים כּו'**⁴⁴. וְזֶהוּ "חֻכְמַת" זֶה
 3 **'סֵדֶר קְדָשִׁים'**, כִּי "בְּחֻכְמָה אֲתַבְּרִירו"⁴⁵. וְזֶהוּ
 4 **גַם מֵהַ שֶׁבְּקַדְשִׁים הַלְּיָלָה הוֹלֵךְ אַחֵר הַיּוֹם,**
 5 **מֵה-שְׂאִינ־כֵּן בַּיּוֹם הָאֲמוּר בְּמַעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית**
 6 **הַיּוֹם הוֹלֵךְ אַחֵר הַלְּיָלָה**⁴⁶, כִּי בְּרִיאָתוֹ שֶׁל עוֹלָם
 7 **הִיא בְּאוֹפֵן ד' בְּרִישָׁא חֲשׂוֹכָא וְהָרָד נְהוּרָא**⁴⁷,
 8 **עַל-דֶּרֶךְ קְלִיפָה קְדָמָה לְפָרִי**⁴⁸, אֶף שֶׁהַפָּרִי הוּא
 9 עֶקֶר הַמְּכֻבָּן. אֶף עַל-יָדֵי הַקְּרָבָנוֹת כְּבִית הַמְּקַדָּשׁ
 10 מִתְּגַלָּה הַפָּרִי, וְאֵיךְ שֶׁהַפָּרִי הוּא הָעֶקֶר,
 11 וְהַקְּלִיפָה טַפְּלָה לוֹ, וְלִכֵּן הַלְּיָלָה הוֹלֵךְ אַחֵר
 12 הַיּוֹם.

13 **"וְדַעַת"** זֶה סֵדֶר טְהוֹרוֹת. וְהָעֲנֵן בְּזָה, דְּהֵנָּה
 14 יָדוּעַ מֵהַ שֶׁכְּתוּב הַרְמַב"ם⁴⁹
 15 **שֶׁהַטּוֹמְאוֹת וְהַטְּהוֹרוֹת גְּזוּרוֹת הַכְּתוּב הֵן כּו' וְהָרִי**
 16 **הֵן מְקַלֵּל הַחֻוּקִים, שְׂאִין הַטּוֹמְאָה טִיט אוֹ צוֹאָה**
 17 **שֶׁתַּעֲבֹר בְּמִים, אֲלֵא גְזוּרַת הַכְּתוּב הִיא כּו',**
 18 **וְהֵינּוּ, שְׂאֵף שֶׁלְּכַאוּרָה לֹא נַעֲשֶׂה שְׁנוּי כָּלֵל,**
 19 **מְקַלֵּל-מְקוֹם נְטָמָא כּו'. וְעֲנִינוּ בְּעִבּוּדַת הָאֲדָם,**
 20 **שֶׁעֲנִין הַטּוֹמְאָה הוּא מִבְּחִינַת מְקִיפִים**
 21 **דְּקְלִיפָה**⁵⁰. וְזֶהוּ "וְדַעַת" זֶה 'סֵדֶר טְהוֹרוֹת', שֶׁכְּדִי
 22 **לְפַעוֹל עֲנֵין הַטְּהוֹרָה עַל-יָדֵי בְרוּר הַמְּקִיף**
 23 **דְּקְלִיפָה, הָרִי זֶה עַל-יָדֵי בְּחִינַת הַדַּעַת, שֶׁעוֹלָה**
 24 **וּמַגְעַת בְּפְנִימִיּוֹת הַכְּתוּר (לְמַעַלָּה יוֹתֵר מִמֶּה**
 25 **הַטּוֹמְאָה הוּא נּוֹבַע מִבְּחִינַת מְקִיפִים דְּקְלִיפָה**⁵⁰ הַבְּחִינָה
 26 שֶׁלְּמַעַלָּה מִהַתְּלַבְּשׁוֹת פְּנִימִיּוֹת, וְלִכֵּן גַם כְּפִי שֶׁהִיא בָּאָה לְמַטָּה הִיא בְּאוֹפֵן
 27 שֶׁאֵין לָהּ הַבְּנָה בְּהִיגּוּן, וְדִינִי טוֹמָאָה וְטַהֲרָה הֵם 'חֻוּקִים' שֶׁלְּמַעַלָּה מִטַּעַם
 28 וְדַעַת. וְזֶהוּ "וְדַעַת" זֶה 'סֵדֶר טְהוֹרוֹת', שֶׁכְּדִי לְפַעוֹל עֲנֵין
 29 הַטְּהוֹרָה עַל-יָדֵי בְרוּר הַמְּקִיף דְּקְלִיפָה, הַפִּיכָה לְטוֹב וְהַעֲלָאָה
 30 לְקְדוּשָׁה אֲפִילוֹ שֶׁל עֲנִין הַמְּקִיף' בְּקִלְיָה שֶׁהוּא חֲמוּר בְּמִיּוֹחַר הָרִי זֶה
 31 עַל-יָדֵי בְּחִינַת הַדַּעַת שֶׁל הַקְּדוּשָׁה, שֶׁעוֹלָה וּמַגְעַת בְּפְנִימִיּוֹת
 32 הַכְּתוּר בְּבַחֲנֵיהָ הַעֲמוּקָה וְהַפְּנִימִיּוֹת שֶׁל בְּחִינַת 'כְּתוֹר עֲלִיוֹן' שֶׁלְּמַעַלָּה מִעֵשֶׂר

35 **וְזֶהוּ גַם הַטַּעַם הַפְּנִימִי עַל מֵהַ שֶׁבְּקַדְשִׁים הַלְּיָלָה הוֹלֵךְ אַחֵר**
 36 **הַיּוֹם,** וְלִכֵּן קִרְבָּנוֹת הַיּוֹם נִשְׂרָפִים עַל גְּבִי הַמְּזֻבָּח בְּלִילָה שֶׁאֲחֵרֵי הַיּוֹם,
 37 וְקִרְבָּנוֹת הַנֹּאכְלִים 'לַיּוֹם וְלִילָה' נֹאכְלִים בַּיּוֹם הַהַקְּרָבָה וְהַלִּילָה שֶׁאֲחֵרֵי, הִינּוּ
 38 מוּצָאֵי הַיּוֹם מֵה-שְׂאִינ־כֵּן בַּיּוֹם הָאֲמוּר בְּמַעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית "וַיְהִי
 39 עֶרֶב וַיְהִי בּוֹקֵר יוֹם אֶחָד", יוֹם שֶׁנִּי וְכֵן הַלֵּאָה, הַיּוֹם הוֹלֵךְ אַחֵר
 40 הַלְּיָלָה⁴⁶ וְיוֹם שֶׁנִּי בֹא אַחֵר הַלִּילָה שֶׁהוּא אֹר לַיּוֹם שֶׁנִּי, כְּמוֹ לִיל שֶׁבַת
 41 הַקּוֹדֵם לַיּוֹם הַשֶּׁבַת כִּי בְּרִיאָתוֹ שֶׁל עוֹלָם הִיא בְּאוֹפֵן ד' בְּרִישָׁא
 42 **חֲשׂוֹכָא וְהָרָד נְהוּרָא**⁴⁷, בְּתַחֲלִיל חוֹשֶׁךְ (וַיְהִי עֶרֶב) וְאַחֵר כֵּן אֹר

(44) ראה גם תניא פל"ד. (45) ראה זח"ב (היכלות) רנד, סע"ב. ע"ח שער ח (שער דרושי נקודות) פ"ו. תניא אגרת הקודש סכ"ח. (46) חולין פג, א. (47) שבת עז, ב. (48) ראה זח"ב קח, ב. לקו"ת להאריז"ל ס"פ וישלח. של"ה יט, ב. לקו"ת שה"ש ט, ד. (49) סוף הל' מקוואות. (50) ראה גם לקו"ת שם, ג.